

VÄHÄKYRÖ (LILLYRO)

Undersökning af ett delvis förstörd stenröse på Fikkila hemmans mark, Kuuttila by den 15 juni 1906.

Ungefär 180 m SO från det oöfvan beskrifna kumlet Nr. 8 ligger på Fukinmäki, en sandig, delvis af gles skog bevuxen och med många flyttblock belamrad backe, på det till Kuuttila by hörande Fikkila hemmans mark ett till större delen förstörd stenröse, som icke är upptaget i prof. Aspelin's förteckning öfver stenkumlen i Lillyro socken, men omnämndt af honom i afhandlingen *Seokailonia muinaistutkimus Alatta, Suomi II, 9, (1871), sid. 113.*

Den del af Fukinmäki, på hvilken röset ligger, höjer sig lämpligen brant några m. öfver den närmaste omgifningen, men norra hälften af denna lilla sandkulle var numera utgräfd till grustag och en stor del af röset hade rasat ner längs den branta sluttningen af denna sandtäkt. Uppe på sluttningens rand stod ännu ett stort, 1,13 m högt, 1,60 m långt och 1 m bredt flyttblock, som utan tvifvel har varit rösets centralsten eller silmä kivi (S. på kartan). Det hade möjligen rubbats något litet

ur sin ursprungliga plats, då den genom sandgrävningen underminerade marken sänkt sig en smula. Af kumlet återstod knappast mer än bottenstenarna; endast på södra sidan och närmare midten fanns på dessa ytterligare ett kvarf stenar. Midt i röset och söder om centralstenen hade botten blivit blottad och stenarna vräkt ner i grustaget. I riktningen N-O mätte kumlet 7 m; diametern N-S har antagligen varit ungefär lika lång, innån kumlets norra del blivit förstörd. Kumlets högsta punkt låg numera inom dess östra hälft, från hvilken botten betydligt sluttade åt väster; denna topp höjde sig ungefär 90 cm. öfver botten, 83 cm. öfver en punkt vid sydöstra kanten, 95 cm. öfver en punkt vid västra kanten, samt 1,10 m. öfver en punkt vid centralstens östra hörn. (jfr. kartan).

I röset hade enligt min sagesman, torparen Jaakko Greggiläs uppgift för cirka 60 år sedan en wallflicka (Susanna Rahikka, numera sfliden) hittat ett järnsvärd, då hon jämte några andra barn roade sig med att rulla stenar från kumlet nedför sluttningen, och för ungefär 15 år sedan hade en gammal inhysing, spelmannen Jaakko Tukmila, bland stenarna framlat en färsax af järn. Svärdet omnämnes af Aspelin i Kokkilemia (sid. 113)

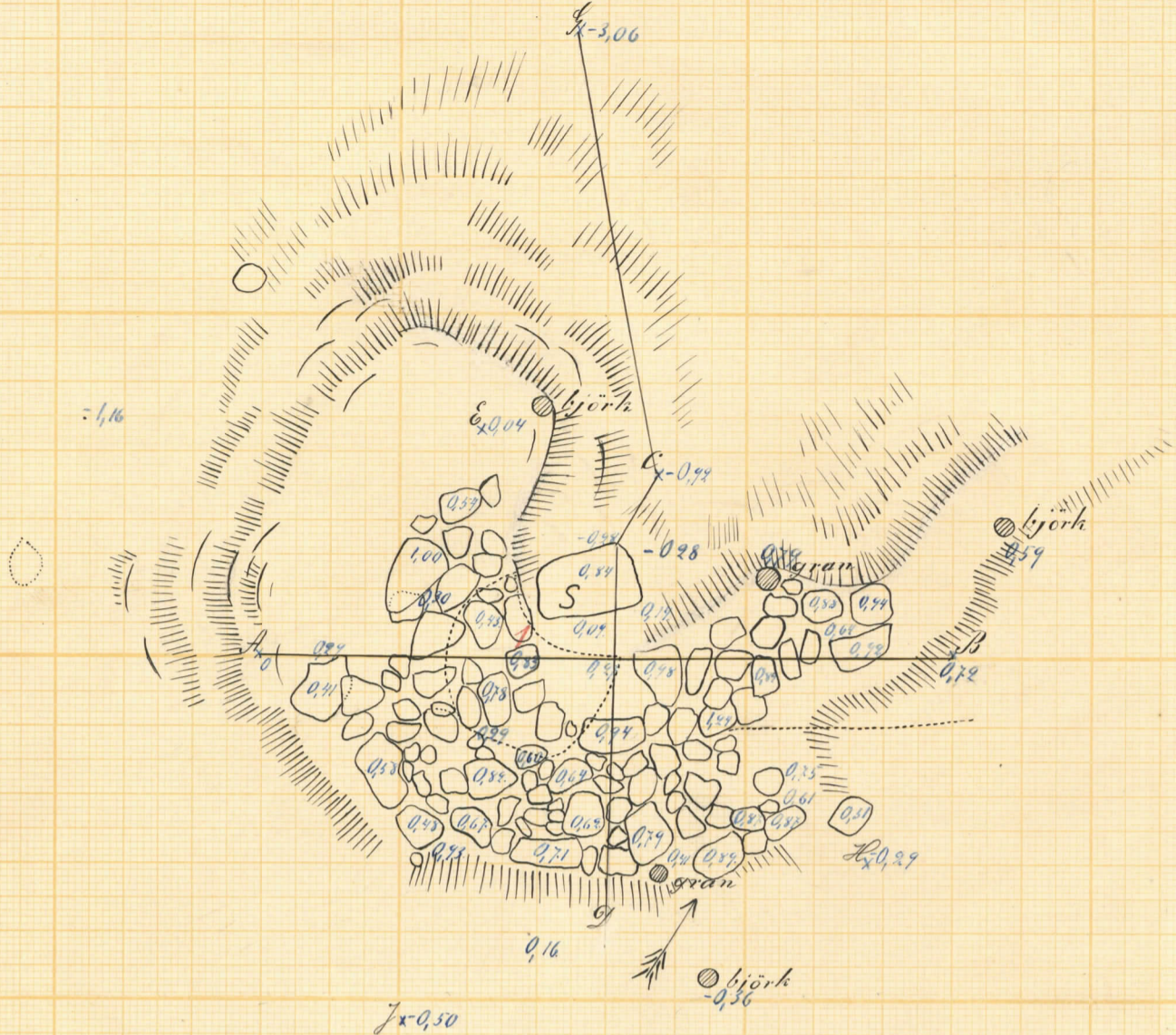
med det tillägget att det kort förut,
således antagligen omkring år 1870,
gått förloradt.

Da jag hade fått höra att Fykkila
hemmans ägare, handlanden Juhana Myntti
(boende i Wacu), som för sitt i närheten
inom Laihela socken belägna tegel-
bryck behöfver stora kvantiteter sand,
skulle hafva för afsikt att taga sand
äfen från den lilla kullen, på hvilken
höset låg, beslöt jag att undersöka det
samma för att rädda de fynd, som
tilläpventys ännu kunde finnas där.

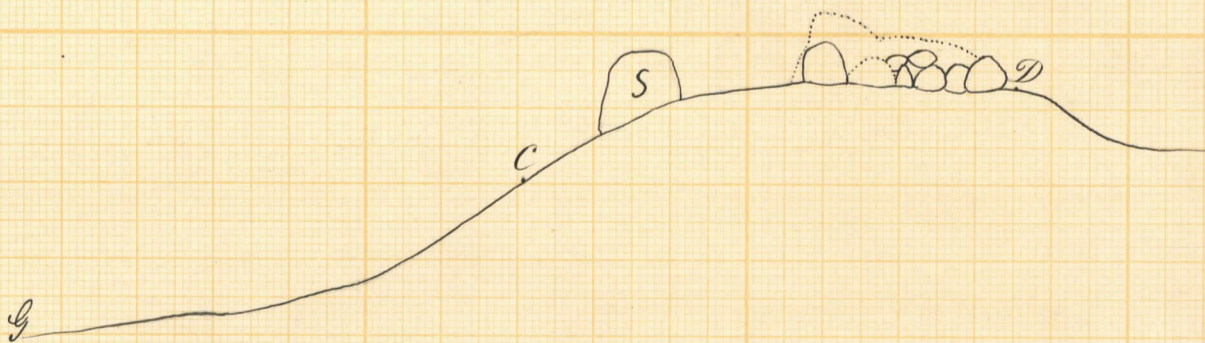
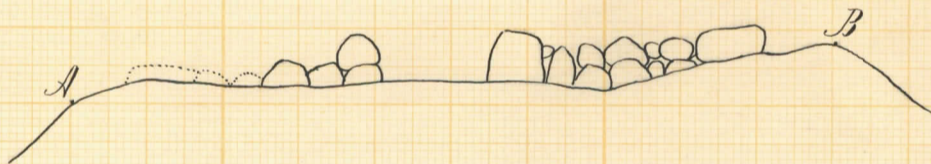
Undersökningen verkställdes den
15 juni. Genom densamma fastställdes att,
såsom redan ofvan framhållits, af kum-
let återstodo endast 1-2 hvarj stenar.
De största af dessa voro något öfver 1 m.
långa och ungefär 70 cm höga, de fle-
sta voro dock betydligt mindre. All ste-
narna skulle hafva legat i någon in-
bördens ordning kunde icke observeras.
På botten låg ett tunt kulturlager,
under detsamma sandjord. Öfver ett
område af cirka 2,70 m. längd och 1,75 m.
bredd inom kumlets västra hälft hit-
tades på botten en större mängd brän-
da ben, hvars sammanlagda vikt ut-
gjorde 0,295 kg, samt vid punkt 1 på
kartan en liten platt järnhit (4750:15)
Några andra förensaker antiäffades
trats noggrann letning och oaktadt
den uppgrädda jorden blef sällad,

icke i kumlet. Då denna förelämning
redan före undersökningen befann
sig i ett sorgligt skick, ansåg jag mig icke
böra förbjuda fortsatt sandslapning från
detta ställe och lät därför icke heller
uppkasta kumlet på nytt.

Alfred Hackman.

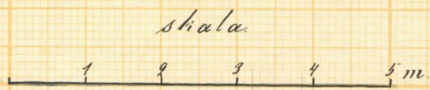
Björk
-0,47

S = centralstenen (silmäkiivi)

○ område där brända ben-
bilar blevo hittade

Stenröse från äldre järnåldern på
Pukimäki eller Hietämäki å Pukhila
hemmans mark, Huuttila by af
Lillhyro socken, undersökt af
dr. A Hackman i juni 1906
jfr museets katalog nr 4750:15, 16.

2865

L. 136

Resterna af ett stenröse på Tukimäki, Tuk-
kila hmn, Kuuttila by, Lillkyro s.m. före
undersökningen. Jfr. Katal. nr. 4750:15, 16.

A. Hackman 1906.